

Irina Pilyar

Planeetta nimeltä Suomi

PLANEETTA NIMELTÄ SUOMI

Omistetaan hengelliselle sisarelleni.
Ilman hänen apuaan ja tukeaan
tätä kirjaa ei olisi koskaan kirjoitettu.

Irina Pilyar

Planeetta nimeltä Suomi

©2018 **Irina Pilyar**

Julkaistu venäjäksi vuonna 2015 pseudonyymillä

Maria Tšulkova.

*Kuvitus: **Julia Kolga***

*Käännös: **Irmeli Talasjoki***

Kustantaja: BoD™ – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-0422-6

Sisällysluettelo

Auringonlasku merellä	7
Planeetta nimeltä Suomi	47
Harmaapäiset pojat	130
Siili ja kilpikonna	149
Vapaaehtoinen avustaja	177

AURINGONLASKU MERELLÄ

Heitä oli neljä, perhe kuin perhe. Mies ja vaimo, vaimo ja mies, jotakin ikuista ja loukkaamatonta, ja samalla kahden pojan vanhemmat: Gošan ja Kirjušan isä ja äiti.

”Meidän kaikkien lempinimiin kuuluu kirjoittaa suhus, š,” isä nauroi kerran, ”Miša, Kirjuša, Goša, Valjuša. Muistakaa se!”

Tämä oli tietenkin osoitettu nuoremmalle jälkeläiselle, joka oli vasta kolmannella luokalla ja opetteli venäjän kielioppia ja sen sääntöjä.

Pojista vanhempi, Goša, oli jo viimeisellä luokalla ja valmistautui pyrkimään instituuttiin omaksuttuaan koulun oppimäärän. Hän jopa kokeili omia voimiaan laatimalla esseitä Venäjän kirjallisuudesta.

Tässä kohdin täytyy hiukan poiketa aiheesta. Perhe ei asunut Venäjällä, vaan yhdessä viihtyisässä pohjoismaassa, jossa isällä oli vastuullinen virka.

Kerran Kirjuša selosti luokkatovereilleen isänsä velvollisuuksia hyvin yksinkertaisesti: ”Isä suojelee Itämerta kaikesta pahasta, häntä voidaan sanoa pelkästään IS:äksi – Itämeren Suojelijaksi”. Sillä tavoin!

VALENTINA KERTO O MIHAILISTA

Minun tekee aina mieli puhua Mišasta, olipa hän lännä tai ei – hän on melkein aina mielessäni ja minulla on ikävä, jos hän ei ole lähellä. Hän on tietysti töissä aamusta iltaan, ja jos hän on kotona, hän on yleensä ajatuksissaan yhä edelleen siellä, Ekologisen keskuksensa käytävillä.

Ei, en minä ole mustasukkainen hänen rakkaan työssä suhteen. Itse asiassa hänen intonsa ja paneutumisen-
sa ekologiaan ja ympäristön puhtauteen saivat aikanaan
minut kiinnostumaan hänestä. Miša on hyvin epätavalli-
nen ihminen!

Me muutimme tänne Kaliningradista. Jo siellä asues-
samme hän piti polkupyörää kaikkia muita kulkuvälineitä
parempana. ”Ilmaan pääsee edes vähän vähemmän pako-
kaasuja”, hän selitti pojалlemme Gošalle, joka oli siihen
aikaan yhtä vanha kuin Kirill nyt. ”Katso, kuinka paljon
au-toista lähtee pakokaasuja! Yök, eihän niitä voi hengit-
tää!”

Teiden kunnosta ei kannata edes puhua!

Nykyisiä suomalaisia teitä ei voi edes verrata Kalining-
radin teihin! Täällä Suomessa, aivan kuin monessa
muussakin eurooppalaisessa maassa, tavalliset jalkakäy-
tävät on eroteltu kahteen osaan: toiseen on maalattu lap-
si, joka pitää äitiään kädessä, ja toiseen on kuvattu pol-
kupyörä. Sen kuin seuraatte ohjeita ja valitsemaanne reit-
tiä!

Miša ajoi polkupyörällä, vaikka autotallissa oli auto.
Häntä ei mitenkään voinut suostutella käyttämään autoa,
ja ekologisim moottorein varustetut autot maksoivat siihen
aikaan käsittämättömiä summia.

Kaliningradissa Mišan työtoverit naureskelivat ja vit-
sailivat hänen kustannuksellaan ja joskus he jopa piilot-
tivat hänen pyöränsä. Miša ei kuitenkaan hermostunut
kollegoidensa piikittelyjen tähden, tartuttipa muutamiin
heistä rakkautensa polkupyöriin ja saasteettomuuteen.
Kun muutkin työtoverit alkoivat tulla töihin polkupyörillä,

Miša jätettiin rauhaan eikä kukaan enää nauranut hänelle.

Ja kun kävin ensimmäisen kerran Ranskassa – pyöräilyn ja monen muunkin asian kotimaassa, — toin hänelle kaikkein parhaimman, mukavimman ja kauneimman ranskalaisen pyöräilyasun.

Hän käyttää sitä vielä nytkin, sillä polkupyörä on yhä edelleen hänen rakkain liikennevälineensä, vaikka täällä Suomessa me voisimme jo hankkia aidosti ympäristöystävällisen auton. Täytyisihän mieheni edes joskus ilmaantua töihin kunnon autolla, onhan hän statukseltaan korkea-arvoinen virkamies!

En ole mustasukkainen hänen työstään, mutta ikävöin ilman häntä. Etenkin, kun minun itseni täytyy pysyä kotosalla ja huolehtia perheen taloudenhoidosta.

Pidän kovasti ateljeesta, jossa jonkin aikaa työskentelin suunnittelijana. Menestyinkin työssäni, mutta meillä on Kirill-poika, joka alkoi kymmenen vanhana vaatia enemmän huomiota, etenkin täällä uudessa maassa. Hän ei oikein onnistu kaikessa ja suomen kieli on hankala ja ikäkin taitaa olla vaikea. Siksi pidimme perheneuvottelun ja päätimme, että jään kotiin.

Minä teen aina niin kuin Miša haluaa, vaikka sisimmässäni saatankin olla jostakin asiasta eri mieltä...

MERI

Aurinko oli vähitellen laskemassa meren selän taakse. Aallot vaimenivat nekin valmistautuessaan öiseen lepoon. Veteen heijastui taivas, jolla auringonlaskun mehukkaan

vadelmanpunaista juovaa raidoittivat pilvien savuisat viirut. Usva peitti taivaan vähitellen, kirkkaat värit haalistuivat, ja auringonlaskun värikäs juova kapeni ja laskeutui lähemmäs horisonttia.

Meri huohti. Se huohti aina näinä hetkinä, jolloin päivä hyvästeli maailman ja väistyi tuon rajan taakse. Yö toi aina meren mieleen surullisia ajatuksia, vaikka olisi ollut kuutamoinen ja valoisakin. Hiljaisuus nosti meren syvyyksistä kaukaisia muistoja, jotka eivät päässeet ääneen päiväsaikaan. Meri yritti ajaa ne pois, mutta ne tunkeutuivat väkisin sen sieluun ja täyttivät kaikki sen pohjattomat sopukat.

Meri muisti lapsuutensa olleen keveää ja huoletonta. Kaikki oli täynnä valoa, riemullista oppimista ja edessä tuntui olevan loputtomasti aikaa...

Myöhemmän kauden muistot innoittivat merta, joka oli herkkä rakastumaan ja jolla oli aina joku rakastettu – vaikkapa lokit, jotka lentelivät iloisesti sen pinnan lähellä, tai karheat kalliit ja terävät kielekkeet. Meri pesi niitä, kunnes kivet muuttuivat sileiksi ja mukautuviksi ja olivat valmiita kaikkeen...

Vuodet kuluivat. Paljon vettä virtasi meren aavoilla ja se koki paljon. Myrskyt hioivat merta sisältäpäin ja tekivät siitä kärsivällisemmän ja sitkeämmän.

Meri osasi rakastaa, oppi kärsivällisyyttä ja halusi ystävystyä jonkun kanssa voidakseen kertoa hänelle loputtomia tarinoita elämästä ja lapsuudestaan, rakkauden kirkkaasta liekistä nuoruuden vuosina, kypsytyden koittamisesta ja tietynlaisesta surumielisyydestä.

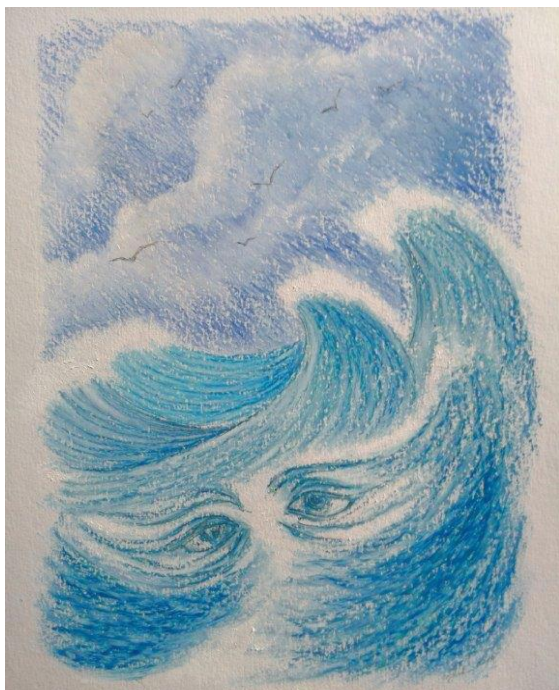
Ystävyys syttyi melkein heti, kun meren aavalle ilmaantui suuri lumivalkoinen laiva nimeltä Viking.

Viking tuntui lämpimältä ja vakuuttavalta, sen koko hahmo oli uskomattoman luja ja luotettava. Meren teki kovasti mieli nojata Vikingin vahvaan olkapäähän ja vuodattaa sille sielunsa syvyydet ja sitten kysellä siltä kaikes-ta mahdollisesta - missä se oli uinut ja mitä se oli nähnyt.

Niiden ystävyys alkoi leikistä. Meri kasteli laivan pärskeillään ja peitti sitten sen kaltevat valkeat kyljet vesisuihkun vaahtoilevalla vedellä. Ne alkoivat yhtäkkiä hoh-taa puhtaina auringonvalossa. Viking puhkesi hymyyn, toittotti heleästi ja sen ylimmästä torvesta pursui lämmin-tä syreeninväristä savua.

”Hei meri, ollaanko ystäviä?” Viking ehdotti ensimmäi-senä.

”Ymmärsit oikein, ystävä!” meri vastasi. ”Tuo vesi-suihku oli järjestetty nimenomaan sinun kunniaksesi ja meidän tulevan ystävyysseuran nimissä!”

KIRILL KERTOO VELJESTÄÄN JA ITSESTÄÄN

Vanhempi veljeni Igor, Goša, on lähtenyt kauas ja pitkäksi aikaa: hän muutti toiseen maahan opiskelemaan. On hienoa, kun olet seitsemäntoista vanha ja voit itse valita, missä asut ja opiskelet ja osaksi vielä kuinka järjestät elämäsi.

Minulle se on vaikeampaa, sillä olen nuorempi, mutta oman tieni minä kuitenkin valitsisin vähän toisin kuin veljeni. Me olemme aina kiistelleet hänen kanssaan tulevista ammasteistamme.

Goša rakastaa elokuvia, musiikkia ja kirjallisuutta. Niitä kai sanotaan humanistisiksi aineiksi. Minä taas rakastan hänen tietokonegrafiikkaansa, josta hän innostui siinä kahdentoista iässä. Minä olin silloin vielä melkein polvenkorkuinen, kuten vanhempani vitsailevat. Mutta siihen aikaan minä en tosiaankaan tajunnut kirjoittaa enkä ollut Igorin tapaan kiinnostunut tietokonegrafiikasta ja sen suunnittelusta.

Luen hänen pieniä tarinoitaan oikein mielelläni, mutta jos olen aivan rehellinen, minua kiinnostaa aivan toisenlainen kirjallisuus.

Minä pidän tarkoista matemaattisista tieteistä, tieteellisistä löydöistä ja saavutuksista ja selkeästä käsityksestä, mitä hyötyä minusta voisi olla esimerkiksi tieteissä.

Goša puolestaan pitää kaikesta romanttisesta, musikaalisesta ja siksi käsittämättömästä ja määrittelemättömästä. Juuri siksi me aina kinastelemme ja väliin riitelemmekin keskenämme.

Minä yritän osoittaa hänelle, että meidän täytyy elää rationaalisesti ja suunnitella kaikki huolella, kuten isä sanoo. Minä olen aivan samaa mieltä isän kanssa, mutta Goša saattaa unohtaa kaiken, rynnätä merenrantaan valokuvaamaan rakkaita lokkejaan, auringonlaskua merellä ja kaikkea muuta tyhjänpäiväistä.

Mutta nyt, kun hän on poissa, minulla on ikävä. ”Sinulla ei ole ketään, kenen kanssa riidellä”, äiti nauraa ja on jossakin suhteessa ihan oikeassa. Meidän keskustelumme ovat tietenkin myrskyisiä ja kestävät kauan, mutta ei siinä kaikki. Minä esimerkiksi kerron veljelleni ensimmäisenä kaikista teknisistä keksinnöistäni, joita teen

oikein mielelläni. Siksi piirrän Gošalle kaikenlaisia kaavioita ja selostan hänelle jonkun aivan uuden konstruktion toimintaperiaatteita. Esimerkiksi aivan uudenmallisen astianpesukoneen. Sitä ennen tutkin pyykkikoneita. Olen näköjään kiinnostunut kodinkoneista!

Nyt minulla ei kuitenkaan ole oikein ketään, jonka kanssa jutella. Isä on kaiken aikaa töissä ja äiti tekee riskipistotöitä. Hän ei ole liiemmin kiinnostunut tekniikasta eikä hän sen takia tajua minun keksinnöistäni hölynpölyä. Goša sentään osasi kuunnella ja esittää kysymyksiä. Nyt olen yksinäni, mutta ajattelen usein vanhempaa veljeäni. Miten hän siellä pärjää ilman minua, romantikkoparka!

VIKING

... Ei ole tärkeää, paljonko on jäljellä – pelottaa, etten ehdi kaikkea. Etten ehdi antaa kaikkea, vaikka minun tekee mieli antaa kaikkeni, oma itsenikin kokonaan: minähän olen saanut niin paljon, minä olen niin rikas!

Uin ja mietin, miten iso ja kaunis olen. Minut näkee kaikkialta, pieneltä saarelta ja jyrkältä rannalta, ja kaikki heiluttavat minulle tervehtien ja hymyilevät, kun uin heidän ohitse. Miten mukavaa onkaan, kun ihmiset tuntevat sinut ja tarvitsevat sinua!

Minähän olen yhdistävä silta kahden rannan välillä, eikä kyseessä ole mikään joki, jonka rannalta näet toiselle. Minä yhdistän meren rannikot, jotka ovat toisistaan hyvin kaukana. Yksi niistä kuuluu yhdelle maalle, toinen aivan toiselle.

Kaksi pientä pohjoista pääkaupunkia, kaksi erilaista maailmaa – ja minä olen kiintynyt niihin molempiin. Pidän myös pääkaupungeista nuoremasta, josta lähdén joka ilta merelle, ja vanhemmasta, jonne saavun joka aamu.

Minä uin säästä välittämättä. Pohjolan kesä on lyhyt: aurinko ehtii hohtaa jonkin aikaa, lämpimät päivät ilahduttavat, ja taivas liukenee vähäksi aikaa siniseen veteen – ja sitten tulevat sateet. Meri aaltoilee ja vesi muuttuu raskaaksi ja lyijynkarvaiseksi.

Sellaisessa säässä minä kuljen vieläkin mieluummin, sillä silloin minun paras ystäväni tarvitsee minua erityisesti. Syksy ja meri eivät oikein sovi yhteen. Syksyisin meri näkee harvoin purjeveneitä, kukaan ei tahdo uida kylmässä vedessä eikä kukaan porskuttele meren aalloissa. Siksi ystäväni tuntee olonsa yksinäiseksi ja surumieliseksi.

Minä riennän tietysti apuun ja ryhdyn heti juttelemaan meren kanssa. Puheenaiheet eivät meiltä lopu emmekä me pysty lopettamaan.

”On tullut kylmä”, meri sanoo minulle ikään kuin minä en itse tuntisi syksyisiä tuulenpuuskia ja kaikkialle läpitunkevaa kosteaa ilmaa. Dialogi täytyy aloittaa jostaakin, olipa se sitten täysin merkityksetöntä ja kaukaista.

Minäkään en heti pysty ilmaisemaan hellyyttäni tälle loputtomalle vedelle, tai iloa, jonka tunnen kohdatessani rakkaan ystäväni. Siksi heitän melkein kuin tuuleen joi-takin kaikille tarpeettomia fraaseja:

Kirjan kaikkia kertomuksia yhdistää yksinäisyys, joka voidaan voittaa uskolla, toivolla ja rakkaudella.

Kun tunteet jähmettyvät vaikeissa elämäntilanteissa ja sydämen valtaavat suru ja tuska, ystävän tuki on aivan erityisen tärkeää. Sydämen lämpö, lempeä apu ja ystävälliset sanat auttavat voittamaan vaikeudet ja löytämään voimia muiden auttamiseksi.

Meri on yksinäinen omalla tavallaan, mutta laiva hymyilee sille ja ne keskustelevat aina tavatessaan toisensa.

Poika on yksinäinen, mutta laivan kannelta hän löytää lokin...

Herra Siili siirtää vastakaikua vaille jääneen rakkautensa muotokuviksi kankaalle.

Ja vaikka Planeetta nimeltä Suomen pienet päähenkilöt eivät tapaakaan ystäväänsä niityllä toistamiseen, muisto ensimmäisestä kohtaamisesta jää lasten sydämiin ikuisiksi ajoiksi. Meistä jokainen on omassa elämässään kohdannut ja on vielä kohtaava ihmisiä, jotka jäävät mieleemme. Meidän täytyy vain pitää silmämme ja sydämemme avoinna kaikkien Planeetta nimeltä Suomen päähenkilöiden tapaan.

BoDTM
BOOKS on DEMAND